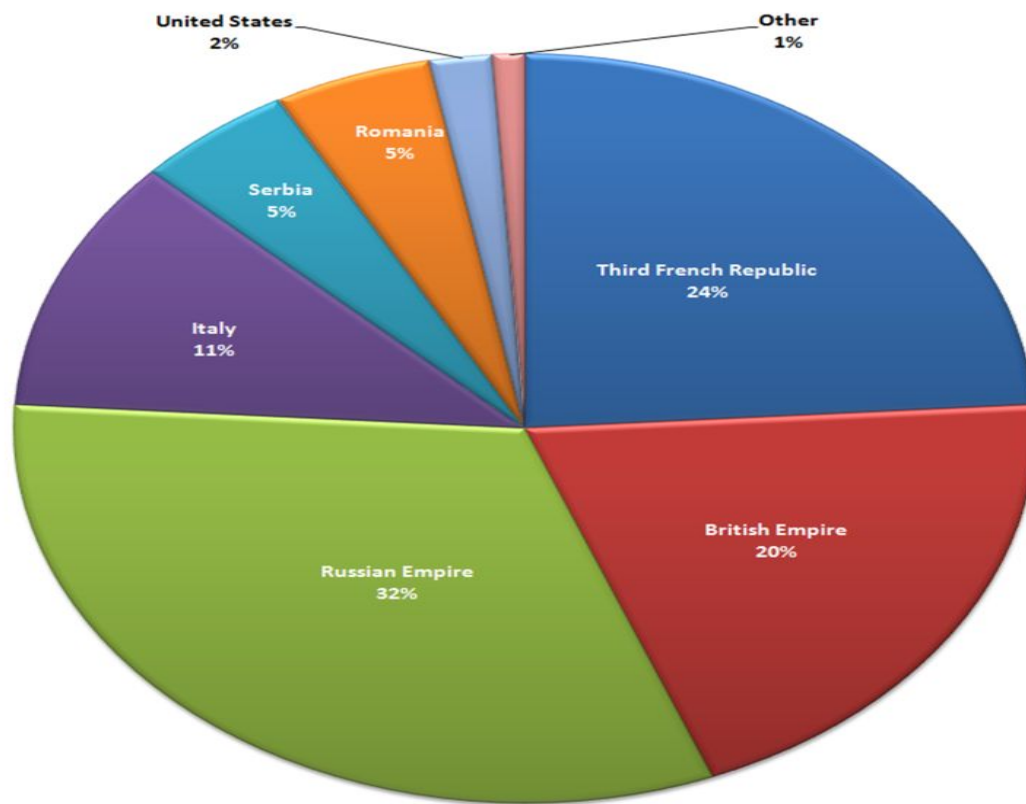

Evoluția vieții politice (partidele politice) în Marea Britanie.

În urma participării la primul război mondial Marea Britanie a suferit importante pierderi, pe multiple planuri. Astfel, la cei 750.000 de morți și circa 1,5 milioane de răniți se vor adăuga dezorganizarea în plan economic, acute probleme sociale, dar și tensionarea stărilor de lucruri în Irlanda, India, Egipt și Palestina. Pe plan politic intern, la sfârșitul războiului a avut loc o regrupare a forțelor, manifestată prin scăderea importanței partidului liberal și creșterea rolului conservatorilor pe scena vieții publice. În același timp, numeroși intelectuali și mici burghezi au îngrosat rândurile partidului laburist, care va deveni astfel principala formațiune politică de opoziție. Insa alegerile parlamentare din 14 decembrie 1918, „alegerile kiki”, cum au rămas în memoria colectivă datorită impactului pe care războiul l-a avut asupra lor se încheie cu victoria coaliției conservatorilor și a aripii partidului liberal condusă de David Lloyd George. Cu toate acestea, din 10 ianuarie 1918 până la 19 octombrie 1922 Marea Britanie va fi guvernată de un cabinet de coaliție, condus de Lloyd George, în care au fost cuprinși, pe lângă liberali și conservatori, și câțiva lideri ai partidului laburist. Curând, guvernul va fi confruntat în interior cu puternice mișcări sociale (greve și demonstrații de masă în Scoția, grevele muncitorilor textiliști) și cu probleme dificile în cadrul imperiului, ca urmare a declanșării unor mișcări de eliberare națională în Irlanda, India, Egipt, Palestina, Afganistan. Criza din 1921 a înrăutățit și mai mult situația materială a muncitorilor, îngrosând considerabil și numărul somerilor, de la 1.000.000 în ianuarie la peste 2,5 milioane în luna iulie. După depresiunea care a urmat crizei din 1921 și care a durat aproape 2 ani, Marea Britanie înregistrează apoi o perioadă de redresare economică, însă destul de lentă, astfel încât abia în 1929 volumul producției industriale și al comerțului intern va depăși nivelul din 1913. Dar din cauza unor eșecuri în chestiuni importante de politică externă, Lloyd George va fi aspru criticat de către conservatori, care s-au retras din coaliția parlamentară. Lipsit de sprijinul lor, el este nevoit să-și dea demisia la 14 octombrie 1922. Succesorul său, liderul conservator Bonar Andrew Law, a organizat alegeri generale la 15 noiembrie 1922, asigurându-și o majoritate absolută în parlament: 344 mandate pentru conservatori, față de cele 138 laburiste și 117 ale liberalilor. În mai 1923, fiind destul de bolnav, Bonar Law a fost înlocuit la șefia guvernului de un alt lider conservator, Stanley Baldwin. Pe plan intern, o atenție specială a fost acordată politicii vamale, întrucât Baldwin vedea doar în protecționism singurul remediu al somajului.

World War I Military Deaths (Entente Powers)

- ▶ La 28 octombrie 1920, la Paris, a fost semnat tratatul între Anglia, Franța, Italia și Japonia, pe de o parte, și România, pe de altă parte, fiind recunoscută suveranitatea României asupra teritoriului dintre Prut și Nistru, iar statul român se angaja să respecte drepturile și libertățile tuturor locuitorilor. Pe noua hartă politică europeană, unele state erau mai avansate economic, cultural și democratic. Altele erau mai sărace, mai slăbite, unde democrația, ideile liberale, legalitatea, toleranța erau incipiente sau necunoscute. Au fost introduse noi constituții, făcându-se salturi importante spre democrație, prin sistemul parlamentar. S-au adoptat legi noi care să asigure progresul economic, social și cultural. În altele s-a produs fenomenul opus, valorile democratice și spiritul tolerant fiind negate, iar manifestările xenofobe, revizioniste sau revanșarde s-au accentuat.